

تلاش دانشمندان ژاپنی برای بازآفرینی ماموت ها

دانشمندان همیشه رویاهایی در سر می پروانند. معمول ترین و عالی ترین آنها یافتن درمان سرطان یا ایدز است.

دانشمندان همیشه رویاهایی در سر می پروانند. معمول ترین و عالی ترین آنها یافتن درمان سرطان یا ایدز است.

اما بازآفرینی یا کلون یک ماموت پشم آلود، موجودی که ده هزار سالی است نابود شده است، کاری است پیچیده و دارای موافقان و مخالفان که دانشمندان ژاپنی با همکاری دانشمندان روسی آن را دنبال می کنند.

به نوشته رادیو اروپای آزاد/ رادیو آزادی، پروفیسور آکیرا ایریتانی، رئیس موسسه فناوری پیشرفته در دانشگاه کینکی ژاپن رهبری این طرح را بر عهده گرفته است. طرحی با پیشینه ای نزدیک به ۱۳ سال با نام طرح باز آفرینی ماموت.

ایریتانی می گوید مردم این دوره وظیفه و مسئولیت دارند جانوران نابود شده را دوباره زنده کنند زیرا بخش هایی از فرهنگ کنونی و پیشرفته ما سبب از میان بردن محیط زیست این جانوران شده است.

پارک پلیستوسن، واقع در دهانه رود کولیمایا، در شمال شرقی سیبری یک منطقه خصوصی حفاظت شده طبیعی است که در ۱۵۰ کیلومتری جنوب اقیانوس منجمد شمالی قرار دارد. این جانداران پشم آلود زمانی در این منطقه ساکن بودند که اکنون به عنوان منطقه زیستی بالقوه برای ماموت های آینده در نظر گرفته شده است.

سرگئی زیموف، یکی از متخصصان این مجموعه محیط زیستی که اداره پارک را بر عهده دارد، هم اکنون با آوردن جانورانی چون گوزن قطبی، اسب وحشی و گاو میش کوهان دار، که روزگاری ساکنان اصلی این منطقه بودند، سرگرم بازسازی زیستگاه ماموت ها است.

وی می گوید: وظیفه من آماده کردن سامانه اکوسیستم ماموتها و فراهم کردن یک زیستگاه نمونه برای آنها است و تا اینجا موفق شده ام. بنابراین اگر کسانی پیدا شوند که دیوانه وار در پی بازآفرینی ماموتها باشند، ما آمادگی داریم.

بفرمایید این هم یک بچه ماموت!

ایریتانی در آزمایشگاه خود در ژاپن می گوید نسبت به کامیابی خود در بازآفرینی ماموت در ۵ سال آینده خوشبین است. نقشه او اینست که با آوردن یک "تخم-یاخته" از یک فیل و جایگزین کردن آن با ژنهای ماموت یخ زده این کار را پیش ببرد. از نظر تئوری به این صورت جنینی به وجود خواهد آمد که می توان آن را در رحم یک فیل کاشت و پس از ۲۲ ماه منتظر زاده شدن نخستین ماموت بود.

فکر این که یک نمونه از چنین جانوری پیچیده و اجتماعی را بازآفرینی کنیم و در محیطی تنها و مجزا آن را رها کنیم تا بزرگ شود، عجیب است. این جانور چه نوع زندگی خواهد داشت و تا چه اندازه با محیط خود نامتجانس خواهد بود؟ از سوی دیگر دیرین شناسان و متخصصان محیط زیست نگرانی های اساسی نسبت به منطق این کار و مسائل اخلاقی پشت این طرح ابراز داشته اند. آنها همچنین این پرسش را مطرح کرده اند که آیا بهتر نیست چنین بودجه ای را به مصرف بهبود شرایط زیستی جانوران در حال انقراض برسانیم؟ به گفته ایریتانی این طرح توسط دانشگاه کینکی و موسسه های پژوهشی روسی و ژاپنی سرمایه گذاری شده است.

دانیل فیشر، از بخش موزه دیرین شناسی دانشگاه میشیگان که تاکنون سه ماموت یافته شده در منطقه پیش از یخبندان سیبری را تشریح کرده است، می گوید برای یافتن یک تخم-یافته ای با شرایط خوب و مناسب که به درد کلون کردن بخورد، هنوز باید جستجو بود.

دی ان ای به هم ریخته

آدریان لیستر، استاد بخش دیرین شناسی موزه تاریخ طبیعی لندن همین دیدگاه را بازتاب می دهد. او می گوید دی ان ای ماموت به هم ریخته است و در عین حال نگرانی خود را از محیطی که این جانور پشم آلود خانه خود خواهد خواند ابراز می دارد. وی می افزاید:

«زیستگاه ماموت کمابیش نابود شده است واصلأً برای همین هم هست که نسل آن چندین هزار سال پیش منقرض شد. زیرا آن گونه چمنزاری که زیستگاه این جانور در شمال بود، دیگر وجود خارجی ندارد. بنابراین ناگزیر هستیم آن را در محیطی مانند قفس نگاه داریم.»

او گفت در این صورت ماموتی خواهیم داشت پشم آلود اما با هیكلی استخوانی. وی افزود که ماموت ها مانند فیل ها جانورانی بسیار اجتماعی و با رفتارها و الگوهای ارتباطی پیچیده هستند.

«تصور کنید چنین جانداري با این روحیه اجتماعی را بخواهیم تك و تنها بزرگ کنیم. اساساً غیرقابل تصور است. این جانور چه زندگی نامتجانسی خواهد داشت.»

بازنگری

نادیا لوسکوتوف، رئیس بخش دانشهای بازآفرینی در باغ وحش هنری دورلی اوماها در نبراسکا پیش تر توسط ایریتانی و گروهش استخدام شده بود. پروفیسور ایریتانی از او دعوت کرد دستیاري او را در دانشگاه کینکی بر عهده گیرد و در سال ۲۰۰۹ سخنرانی هایی درباره زیست شناسی محیط های حفاظت شده ارائه دهد. در این هنگام بود که وی متوجه شد که ایریتانی می خواهد او تخم-یاخته های فیل را برای پژوهش و آبستنی مصنوعی رحم ماموت جمع آوری کند. نادیا لوسکوتوف احساس کرد نمی خواهد بخشی از این طرح باشد.

او می گوید: به نظر من هزینه ها و منابع لازم برای چنین طرحی تضمین نشده بود. من بیشتر ترجیح می دادم هر چه سرمایه و منابع و تخصص در این زمینه هست به مصرف حفاظت جانوران در حال انقراض برسد تا در راه بازآفرینی گونه هایی که از میان رفته اند.

با وجود بحث و جدل در اطراف این طرح، ایریتانی قصد دارد تابستان آینده و به سبیری برود تا شاید بتواند بافت های ماموت با کیفیت بهتر پیدا کند.